

Innspill til utredning om Bionova

Hadsel kommune ser positivt på at regjeringen nå har igangsatt arbeidet med å etablere Bionova. Et av hovedformålene med Bionova er at det skal være et verktøy for å bidra til klimatiltak i jordbruket. Bionova skal også bidra til innovasjon og verdiskaping innen bioøkonomien knyttet til jordbruk, skogbruk og havbruk.

Hadsel kommune inviterte relevante aktører og interessenter til innspillsmøte, som bakgrunn for vårt innspill. Vi vil i det følgende svare ut de tre spørsmål som er omtalt i høringsnotatet.

Hvilke kjerneoppgaver bør Bionova ha?

- Bionova må være en drivkraft for omstilling til en biobasert sirkulærøkonomi, og vårt viktigste verktøy for å omstille primærnæringene jord, skog og hav til karbonnøytrale og sirkulære næringer med betydelig økt verdiskaping. For å klare det må Bionova bedre koble de ulike næringene sammen, og gjerne sammen med andre.

Altså stimulere til bedre ressursutnyttelse og innovasjon innenfor jordbruk, skogbruk og havbruk. Det som ansees som et problem i ei næring kan løse ei utfordring i ei annen næring, som avfall i havbruk kan bli en ressurs i landbruk.

Hvilke utfordringer løses ikke ved dagens virkemidler?

- Det må stilles til rådighet økonomiske virkemidler på siden av det ordinære virkemiddelapparatet. Det ordinære virkemiddelapparatet dekker gjerne forskning og store innovasjonsprosjekter, men ikke omstillingsprosjekter med introduksjon av ny teknologi. Etter vår oppfatning er det her Bionova bør komme inn: hvordan kan man bedre ta i bruk eksisterende teknologier, men der innovasjon også ligger i samarbeid mellom næringer og aktører. Derfor bør også forprosjektfasen åpne for mulighet for å modne frem hovedprosjekter underveis, og åpne for støtte til første del av driftsfasen.

Det må være et smidig og proaktivt byråkrati, gjerne med løpende saksbehandlingstid. Regelverket må være enkelt og lett å forstå.

- Stimulere til FoU-virksomhet i eksisterende miljøer, men ikke utelukkende det. Det må også være søkbare midler til å ta i bruk teknologi i en tidlig markedsfase.
- Spesielt innenfor landbruk er det viktig med forutsigbare ordninger utenom jordbruksavtalen, det må være justeringsmulighet ihht indeksregulering.

Hvordan kan Bionova organiseres for best mulig målretting av innsats og størst mulig brukervennlighet og kostnadseffektivitet?

- Et virkemiddelapparat hvor en ikke bare kan få finansiering til forprosjekt
- Bionova bør ikke drive med forskning og utvikling, men heller stimulere til innovative samarbeidsprosjekt på tvers av næringer og etablerte FoU-miljøer.

- Bionova må være organisert slik at vi ikke skaper paralleller til andre virkemidler og institusjoner, men det som mangler. For eksempel innenfor rådgivning.

Avslutningsvis vil vi knytte noen kommentarer til lokalisering av Bionova. Vi legger til grunn at Bionova skal være en selvstendig enhet.

Nord-Norge gjør Norge unik – også innen bioøkonomi. Nord-Norge står ovenfor unike utfordringer og muligheter fordi klimaendringene vil ramme arktisk først, og dermed ressursgrunnlaget i nord med mer umiddelbare konsekvenser. Nord-Norge representerer med sitt ressursgrunnlag, næringsliv og kompetansemiljø- og institusjoner et unikt mulighetsrom for innovasjon og verdiskaping i bioøkonomi innen jordbruk, skogbruk og havbruk.

Vesterålen er mulighetens region. En kystregion hvor fiskebonden tidlig lærte oss å krysse bruken av naturressurser. I Vesterålen har vi flere aktører som understøtter overgangen til bioøkonomi innenfor sine sektorer, og som representerer kunnskap og næringsliv som en vil være avhengig av for å lykkes. For eksempel Sortland videregående skole avdeling Kleiva som er kystbondens skole og systempilot i det grønne skifte.

Hadsel kommune foreslår Hadsel kommune i mulighetens hus som vertskommune for hovedkontoret, og Vesterålen som vertsregion for Bionova. Med Bionova i Hadsel, Vesterålen, kombinerer vi kunnskap med arbeidsliv som skal forme politikken. Vi tilbyr et innovativt teknologimiljø i umiddelbar nærhet til aktører, utviklingsprosjekter, kunnskap- og samfunnsinstitusjoner.

Her er lenke til video som presenterer Vesterålen og Hadsels kandidatur
<https://www.youtube.com/watch?v=Lj7c34c5Ekc>